

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-18891/1

Podgorica, 23.12.2021. godine

MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE, DIGITALNOG DRUŠTVA I MEDIJA
-n/r ministarke, gospođe mr Tamare Srzentić-

Poštovana gospođo Srzentić,

Na osnovu Vašeg akta broj: 01-039/21-5124/2, kojim se traži mišljenje na *Predlog strategije reforme javne uprave 2022-2026, i prateći Akcioni plan za 2022-2024. godinu*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga strategije i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u Izvještaj o analizi uticaja propisa navedeno je da ukupni procijenjeni troškovi implementacije Strategije u periodu od 2022-2026. godine iznose 23.750.000,00€, a podrška je predviđena kroz mehanizam Sektorske budžetske pomoći, koji je planiran IPA III okvirom. Za aktivnosti koje proizilaze iz Predloga akcionog plana za 2022-2024. godinu, za sprovođenje Strategije reforme javne uprave 2022-2026, potrebno je obezbijediti finansijska sredstva u iznosu od 11.941.280,00€.

Kako je navedeno u dopisu, za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana za 2022. godinu sredstva su sadržana u predloženom Zakonu o budžetu za 2022.godinu. S obzirom da su kao nosioci aktivnosti prepoznati budžetski korisnici i da se obezbjeđivanje sredstava iz budžeta odnosi na narednu fiskalnu godinu, kako bi se obezbijedila nesmetana implementacija Strategije, bilo bi potrebno da se nosioci aktivnosti formalno izjasne o obezbijedenim sredstvima za sprovođenje istih iz svoje nadležnosti, u okviru planiranih sredstava Predlogom Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu.

Takođe, ukazujemo na član 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, u načelu, nema primjedbi na Predlog strategije reforme javne uprave 2022-2026 i prateći Akcioni plan za 2022-2024. godinu, s tim da će sredstva za aktivnosti iz Akcionog plana čija je realizacija planirana za 2023.godinu biti predmet razmatranja prilikom izrade Zakona o budžetu Crne Gore za 2023. godinu. Ističemo, da će iznos sredstava potreban za realizaciju predmetne Strategije u narednim godinama biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjeg Zakona o budžetu.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija

NAZIV PROPISA

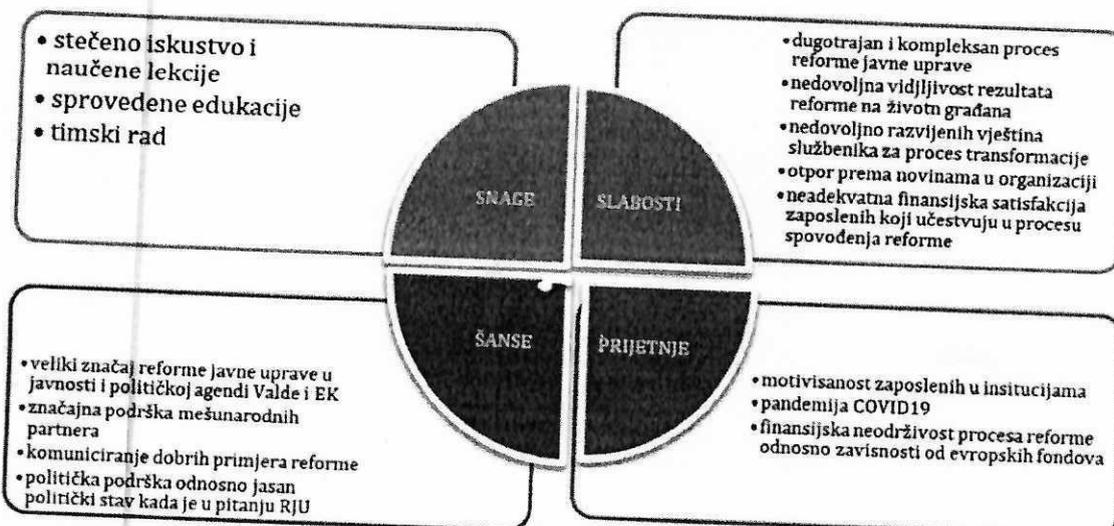
Nacrt strategije reforme javne uprave 2022-2026

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Strategija reforme javne uprave 2022-2026 proizilazi iz ocjena stanja koje su prikazane u Završnom izvještaju o sprovođenju Strategije reforme javne uprave 2016–2020.godine koji je Vlada usvojila 29.04.2021.godine. Analizirajući dostupne podatke, generalno se konstatuje da su realizovane značajne aktivnosti u ostvarivanju ciljeva definisanih Strategijom reforme javne uprave 2016–2020.godine, ali su postignuti i ograničeni efekti.

U procesu reforme su konstatovani i brojni izazovi zbog kojih se Crna Gore i dalje nalazi u statusu administracije koja je umjereno spremna za reformu javne uprave i u narednom periodu potrebno je uložiti napore i zadobiti političku podršku kako bi se nastavio proces zapošljavanja i napredovanja na osnovu zasluga, optimizovao proces rada i broj zaposlenih u javnoj upravi i uspostavio sistem odgovornosti i delegiranja odluka. Kao jedan od vodećih izazova javne uprave u Crnoj Gori ističe se nedovoljna efikasnost cjelokupnog sistema, zbog čega se javna uprava suočava sa poteškoćama da opsluži građane blagovremeno i kvalitetnim uslugama, kao i da u punom kapacitetu kontinuirano bude u funkciji društvenih i privrednih subjekata.

Kao uzroci navedenog problema prepoznaju se: glomaznost sistema i rigidnost administracije, neadekvatno raspoređen kadar što je posebno izraženo na lokalnom nivou, nedovoljno korišćenje informacionih sistema za elektronsku razmjenu i upravljanje podacima koji bi olakšali rad i međusobnu komunikaciju između institucija, nedovoljno regulisan normativni okvir, neefikasno ostvarivanje prava na slobodan pristup informacijama, neadekvatno i neredovno mjerenje zadovoljstva građana upavnim uslugama. Javna uprava suočava sa poteškoćama da opsluži građane blagovremeno i kvalitetnim uslugama, kao i da u punom kapacitetu kontinuirano bude u funkciji društvenih i privrednih subjekata.

Navedeni problemi posljedično dovode do pada povjerenja građana u rad javne uprave sa jedne i do nezadovoljstva državnih službenika sa druge strane, što rezultira lošim kvalitetom rada. Takođe, uspostavljanje funkcionalnije javne uprave predstavlja jedan od glavnih izazova procesa evropskih integracija, koji direktno utiče na sposobnost vlada da pružaju javne usluge i podstiču konkurentnost i rast.

Predlog prizilazi iz potrebe da reforma javne uprave bude pažljivo sprovedena i osmišljena, da bude opšteprihvaćena od strane svih segmenata društva, transparentna i da se uz poštovanje principa participativnosti i inkluzivnosti i fokusirana je na građane. Krajnji cilj reforme je da se obezbijedi visoki kvalitet usluge građanima, stvaranje javne uprave koja će doprinijeti ekonomskoj stabilnosti, povećanju kvaliteta života i konkurentnosti privredne, a ujedno i ispunjavanje uslova za članstvo u EU.

U slučaju opcije status quo bila bi otežana primjena.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Strategija reforme javne uprave 2022-2026 pripremljena je u cilju kontinuiranog nastavka reforme javne uprave u Crnoj Gori. Cilj koji se nastoji postići implementacijom ovog dokumenta jeste nastavak sprovođenja reforme javne uprave Crne Gore kroz stvaranje efikasne i servisno orijentisane javne uprave koju karakteriše rast povjerenja građana u njen rad. Reforma javne uprave biće prioritarno usmjerena na poboljšanje konkurentnosti privrede i kvaliteta života građana Crne Gore, a ujedno i na ispunjavanje uslova za članstvo u EU.

Dokument je fokusiran na odabir prioritarnih ciljeva, od čijeg ispunjavanja se očekuje da u značajnoj mjeri doprinesu unapređenju stanja javne uprave u Crnoj Gori. Cilj je i da se implementacijom ovog dokumenta, postigne unapređenje u sledećim oblastima:

- ORGANIZACIJA I RAD JAVNE UPRAVE U FUNKCIJI POTREBA GRAĐANA

Odgovornost treba da bude osnovna, mjerljiva i konkretna vrijednost za rad svakog pojedinca i institucije u javnoj upravi. Strateški cilj će unaprijediti sistem spoljne kontrole (sudovi, Državna revizorska institucija, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda – Ombudsman, Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa) i unutrašnje kontrole i nadzora (inspekcije, nadzor hijerarhijski višeg organa nad hijerarhijski nižim organom uprave, kontrola zakonitosti javnopravnih akata u upravnom postupku u okviru prava na žalbu u upravnom postupku, kontrola organa državne uprave nad organima lokalne uprave i drugim nosiocima javnih ovlašćenja). Radi poboljšanja odgovornosti institucija, potrebno je unaprijeđenje planiranja i izvještavanja o radu organa državne uprave i drugih nosilaca javnih ovlašćenja, zasnovanog na mjerljivim ciljevima, pokazateljima učinka i ciljnim vrijednostima (outcome-based). Fokus je na daljem delegiranju ovlašćenja i razvijanju koncepta upravljačke odgovornosti kroz obuke i dalja normativna rješenja.

Cilj će doprinijeti jačanju zakonitosti prilikom odlučivanja u upravno – javnim postupcima i daljem smanjenju procenta upravno – javnih akata poništenih od strane Upravnog suda. Dodatno, namjera je poboljšati implementaciju preporuka, Zaštitnika ljudskih prava i sloboda - Ombudsmana, kao i rada

Zaštitnika za imovinsko-pravni interes. U cilju što ravnomjernijeg razvoja jedinica lokalne samouprave (JLS) fokus je na obezbjeđivanju adekvatnog mehanizma povjeravanja i prenošenja poslova lokalnim upravama uz propisana sredstva za obavljanje istih, efikasniju naplatu sopstvenih prihoda i jačanje mehanizma međuopštinske saradnje radi obavljanja poslova koji su od značaja za više JLS. Takođe, unaprijediće se sprovođenje upravnog nadzora nad JLS.

- GRAĐANI I PRIVREDA KORISTE KVALITETNE USLUGE JAVNE UPRAVE

Prioritet je stvoriti ambijent za jednostavniju, bržu i efikasniju komunikaciju građana i uprave, prije svega kroz preduzimanje mjera u cilju unapređenja efikasnosti rada organa u rješavanju upravnih predmeta i punu primjenu zakonske obaveze organa da razmenjuju podatke iz službenih evidencija, kako bi se poboljšala efikasnost i ekonomičnost postupka.

- PROFESIONALNA JAVNA ADMINISTRACIJA

Kompetentni i zadovoljni službenici su osnova profesionalne javne uprave. Motivisan službenik je zadovoljan službenik. Briga o zaposlenima kroz brigu o zadovoljstvu na radnom mjestu, dodatnom stručnom osposobljavanju i usavršavanju, doprinosi boljim rezultatima u okviru radnog mjesta i u postizanju ciljeva organizacije u cjelini. Praćenjem rada službenika, prate se njegovi rezultati, njegov napredak ali i identifikuju potrebe za dalje osposobljavanje, usavršavanje i razvoj.

- TRANSPARENTNA I OTVORENA JAVNA UPRAVA

Ključni prioriteti u ovoj oblasti odnose se na unapređenje funkcionisanja i jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, ukupno poboljšanje funkcionisanja sistema pravne zaštite u oblasti slobodnog pristupa informacijama (SPI), unapređenje primjene Zakona o SPI od strane organa vlasti i jačanje svijesti i razvijanje vještina službenika za SPI, unapređenje ponovne upotrebe informacija i povećanje dostupnosti otvorenih podataka. Cilj je ojačati proaktivno objavljivanje podataka u organima vlasti, uključujući objavljivanje evidencija u mašinski čitljivom formatu (eng. open data), uz istovremeno poboljšanje kvaliteta u reaktivnoj transparentnosti gde organi na zahtev objavljuju informacije od javnog značaja. Drugim rečima, fokus je na poboljšanju kvaliteta i zakonitosti rada prvostepenih organa u postupcima odlučivanja po zahtjevima za slobodan pristup informacijama uz jačanje uloge i kapaciteta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

- PLANIRANJE POLITIKA SA GRAĐANIMA I ZA GRAĐANE

Ključni prioriteti u narednom periodu u ovoj oblasti odnose se na jačanje sistema srednjoročnog planiranja i razvijanja integrisanog sistema strateškog planiranja (povezivanje srednjoročnog budžetskog planiranja, planiranja srednjoročnih i godišnjih programa rada Vlade i ministarstava, planiranja sektorskih politika i procesa evropskih integracija). Ujedno, integrisani sistem planiranja treba da doprinese uključivanju rezultata praćenja, izvještavanja i evaluacije u buduće cikluse planiranja kako bi javne politike bile zasnovane na činjenicama. Fokus će biti na mehanizme institucionalne saradnje i razvoja, jačanje institucionalnih i kadrovskih kapaciteta u konkretnim oblastima neophodnim za efikasnu koordinaciju politika (Mreža državnih službenika za strateško planiranje i formiranje jedinica za strateško planiranje i IPA programiranje). Zarad postizanja veće transparentnosti javnih politika, fokus će biti stavljen i na jačanje sistema javnih konsultacija i javnih rasprava, prvenstveno u kontekstu osnaživanja službenika i službenica za sprovođenje ovih procesa prilikom pripreme zakona i strategija. Takođe, dodatan fokus će biti stavljen u pravcu jačanja mehanizama za ostvarivanje većeg uticaja lokalnih samouprava i mjesnih zajednica na organe odlučivanja i obaveznosti razmatranja njihovih zahtjeva i djelovanje po prioritetima. Kroz RIA, potrebno je uspostaviti jedinstveno rješenje za sprovođenje analize društvenog, ekonomskog, fiskalnog, ekološkog uticaja javnih politika i propisa. Dodatno, unapređenje obuhvata i jačanje kapaciteta za sprovođenje RIA i transparentnost procesa uz dostupnost RIA na jedinstvenom Portalu eUprave.

Sastavni dio Strategije 2022-2026 je Akcioni plan za njeno sprovođenje koji se odnosi na period 2022-2024 i koji sadrži neophodne elemente za uspješno upravljanje procesom reforme (ciljeve, aktivnosti,

rokove, indikatore, potrebna finansijska sredstva). Realizacija neophodnih aktivnosti okvirno je planirana za period 2022-2024.

Pri razvoju Strategije 2022 – 2026. korišteni su nalazi i preporuke iz svih relevantnih dokumenata - izvještaja, analiza i istraživanja razvijenih od strane državnih institucija, NVO organizacija i međunarodnih partnera.

Strategija 2022 – 2026. prati ključne ciljeve definisane Godišnjim programom rada Vlade, Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2021 – 2023, Programom predpristupne podrške IPA III, ciljevima Slovenskog predsjedništva EU, Zaključcima sastanka EU ministara javne uprave iz juna 2021. godine, kao i SIGMA Principima javne uprave.

Takođe, strategija je usklađena sa Programom reforme javnih finansija 2022-2026, Strategijom digitalne transformacije 2022-2026, Strategijom saradnje između organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026, Pravci razvoja Crne Gore 2018-2021, Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predložene propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Važeća strategija RJU obuhvatala je period 2016-2020, tako da je Strategije reforme javne uprave 2022-2026 pripremljena u cilju kontinuiranog nastavka reforme javne uprave u Crnoj Gori. Strategija se nastavlja na rezultate postignute u predhodnom strateškom ciklusu od 2016. do 2020. godine, dok se sam proces razvijanja novog dokumenta iskoristio za sagledavanje neispunjenih ciljeva i razmatranju novih pravaca u cilju prevazilaženja izazova sa kojima se susrela javna uprava.

U skladu sa SIGMA Principima javne uprave koji definišu šta dobro upravljanje podrazumijeva u praksi i navode zahtjeve koji trebaju slijediti zemlje tokom procesa pristupanja EU, a obuhvataju ključne horizontalne slojeve u sistemu upravljanja – razvoj strateškog okvira reforme javne uprave, koordinacija i razvoj politika, javna služba i upravljanje kadrovima, odgovornost, pružanje usluga i upravljanje javnim finansijama; gradimo javnu upravu po evropskim standardima i najboljim praksama.

Strategija RJU 2022-2026 doprinosi većoj dostupnost informacijama kako bi se olakšao život građanima, posebno kroz stvaranje digitalizovanih usluga i interoperabilnih registara. Takođe, efikasno planiranje i zapošljavanje državnih službenika u skladu sa stvarnim potrebama organa, te omogućavanje razmjene službenika u javnoj upravi, upotreba tehnologije kroz rad na daljinu će biti u fokusu sledećeg perioda implementacije Strategije. Promocija raznolikosti i uključivanje svih zainteresovanih strana u rad javne uprave, afirmacija iskazanih potreba građana kroz učešće u javne rasprave, ali i direktnog uticaja na rad organa ima za cilj razvijanje politika organa na osnovu identifikovanih potreba građana i privrede u direktnoj komunikaciji i saradnji.

Rješavanje problema jeste puna implementacija aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom u rokovima koji su planirani. Na ovaj način ispuniće se zacrtani indikatori i nastaviti sprovođenje procesa reforme javne uprave.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenje ovog dokumenta će direktno i pozitivno uticati na rad državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, posebnih i javnih službi u smislu zakona kojim se uređuje lokalna samouprava, privrednih društava, preduzetnika, nezavisnih i regulatornih tijela i drugih pravnih i fizičkih lica koje vrše javna ovlašćenja, kao i na građanje Crne Gore. Naime, kroz strateški cilj koji se odnosi da rad i organizaciju javne uprave u funkciji potreba građana i privrede planirano je povećanje nadzora internog i eksternog na rad organa javne uprave, njihovu odgovornost i zakonitost prilikom odlučivanja u pravima i obavezama građana i privrede. Pozitivan uticaj je na uspostavljanje sistema odgovornosti za rad svakog pojedinca u javnoj uprave dok negativan uticaj može biti povećanje sporova koji se odnose na nezakonit rad organa javne uprave. Direktno posledice se odnose na sve službenike koji rade u javnoj upravi, građane, privredu, međunarodne partnere koji finansiraju proces reforme javne uprave, pregovarački proces ka EU.

Pozitivni uticaji, takodje, ogledaju se kroz unaprijeđeno poslovanje javnog sektora i službeničkog sistema, veću efikasnost u pružanju usluga, bolje upravljanje ljudskim resursima i koordinaciju javnih politika, bolje uređen sistem lokalne samouprave, pojednostavljivanje administrativnih procedura kod odlučivanja o zahtjevima građana i privrede, itd.

Primjena ovog dokumenta neće izazvati troškove građanima i privredi. Upravo će se povećanjem efikasnosti javne uprave jednim dijelom, smanjiti troškovi građana i privrednika, kako u novcu tako i u vremenu, pogotovo kada je u pitanju korišćenje državnih usluga, dok negativnih uticaja neće biti. Prioritet je stvoriti ambijent za jednostavniju, bržu i efikasniju komunikaciju građana i uprave, prije svega kroz preduzimanje mjera u cilju unapređenja efikasnosti rada organa u rješavanju upravnih predmeta i punu primjenu zakonske obaveze organa da razmjenjuju podatke iz službenih evidencija, kako bi se poboljšala efikasnost i ekonomičnost postupka.

S obzirom da će dugoročni benefiti ovog dokumenta u velikoj mjeri prevazići troškove njegove implementacije, troškovi donošenja su u potpunosti opravdani.

Implementacijom AP ne stvaraju se dodatna administrativna opterećenja, niti biznis barijere. Naprotiv, realizacijom pojedinih aktivnosti ovog dokumenta pojednostaviće se administrativni procesi i ubrzati proces pružanja usluga građanima.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
 - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
 - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
 - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
 - Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Procijenjeni troškovi strategije, tj. Akcionog plana za realizaciju Startegije reforme javne uprave za period 2022-2024 razvijeni su primjenom Metodoloških smjernica za procjenu troškova vladinih Strategija – sa primjerima iz strategija za reformu javne uprave razvijenih od strane ReSPA 2018. godine.

Ukupni procijenjeni troškovi implementacije Strategije u periodu od 2022-2026. godine će iznositi 23.750.000€. Kroz mehanizam Sektorske budžetske pomoći, koji je planiran IPA III okvirom, predviđena je podrška implementaciji Startegije reforme javne uprave 2022-2026 i Programu reforme javnih finansija 2022-2026 u ukupnom iznosu od 30.000.000€. Troškovi aktivnosti planiranih Akcionim planom za 2022-2024 godinu koji je sastavni dio Strategije za period 2016-2017. godine iznose 23.750.000€, detaljna struktura po strateškim ciljevima je data u tabeli dolje.

Sredstva za implementaciju ove strategije planirana su budžetima svih institucijama prepoznatih kao institucije nosioci reformskih ciljeva i aktivnosti, kao i u budžetu Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija – koordinatora razvoja ovog strateškog dokumenta i izvještavnja o istom, te j time obezbijeđena finansijska i fiskalna održivost.

Starteški cilj	Naziv	Trošak u EUR
I	Organizacija i rad javne uprave u funkciji potreba građana	3.570.000
II	Građani i privreda koriste kvalitetne usluge javne uprave	8.540.000
III	Profesionalna javna administracija	4.600.000
IV	Transparentna i otvorena javna uprava	3.500.000
V	Planiranje politika sa građanima i za građane	2.670.000
	Monitoring i evaluacija	870.000
	UKUPNO	23.750.000

Proces planiranja politika je usklađen sa procesom planiranja budžeta, te konkretno za Zakon o budžetu za 2021. godinu je napravljen u skladu sa predviđenim aktivnostima Akcionog plana za sprovođenje Startegije RJU 2022-2024. Predviđena sredstva svih institucija su u skladu sa utvrđenim limitiranim granicama rashoda koje postavlja srednjoročni budžetski okvir, na bazi Smjernica Fiskalne politike koje definiše Ministarstvo finansija i socijalnog staranja.

Kroz Akcioni plan za 2022-2023. godinu, za postizanje svih operativnih ciljeva predviđen je utrošak u ukupnom iznosu od 11.941.280 EUR, dok će se sledećim Akcionim planom za 2024-2025. godinu definisati preostala finansijska sredstva. Sredstva planirana za ispunjenje obaveza iz Akcionog plana previđena su iz Sektorske budžetske podrške Budžeta CG.

S obzirom da su troškovi akcionog plana planirani za trogodišnji period, moguća su manja odstupanja u izračunavanju određenih izdataka.

U Crnoj Gori je po prvi put uspostavljen programski budžet, tj. poseban podprogram koji se odnosi na oblast reforme javne uprave, međutim samo je MJUDDM planirao sredstva kroz ovaj poodprogram, dok ostale institucije nisu, imajući u vidu da je po prvi put ovaj poodprogram uspostavljen i nisu sve institucije bile upoznate sa ovom novinom na vrijeme. Kroz Budžet za 2022. godinu predviđen je dio sredstava za finansijska sredstva za implementaciju Strategije RJU 2022-2026, i to definisanjem oblasti reforme javne uprave kroz razvoj programskog budžeta u okviru MJUDDM u iznosu od: 1.640.000 EUR.

Strategija RJU 2022 – 2026. će biti podržana novom SBP, koja se razvija paralelno u skladu sa finalnim nacrtom Strategije. U skladu sa naučenim lekcijama o implementaciji predhodne pomoći, ojačanim kapacitetima o sprovođenju ovog programa, MJUDDM će uz manji broj projekata kroz komplementarnu liniju (koja je kroz Window 2 Akcionog dokumenta predviđena zajedno za reformu javnih finansija i reformu javne uprave), sa osnovnim ciljem direktne usmjerenosti na dostizanje novih indikatora, u saradnji sa Evropskom Komisijom (EK) i Delegacijom Evropske Unije u Crnoj Gori (DEU), razviti i indikatore uspješnosti za realizaciju novog Akcionog dokument za implementaciju SBP.

Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, niti je predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proizvesti finansijske obaveze.

Predstavnici Ministarstva finansija i socijalnog staranja su od početka aktivno učestvovali u izradi Strateškog i Akcionog dokumenta, kroz radnu grupu čiji su bili članovi, zbog čega su svi komentari i sugestije inkorporirani u finalni dokument. Takođe, ministar finansija je ujedno i član Savjeta za reformu javne uprave.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Za potrebe izrade ovog propisa bio je formiran je radni tim u kom su učestvovali predstavnici ministarstva, Uprave za kadrove, Zajednice opština CG, NVO. Takođe organizovano je više sastanaka sa zainteresovanim stranama i izrađen je Izvještaj sa fokus grupa održanih u aprilu 2021. godine.

Stručnu podršku u izradi ovog dokumenta pružili su ekspert iz Delegacije Evropske unije i SIGMA, uz čiju saradnju je kreiran cjelokupni dokument.

Dokument je izradila Međuresorska radna grupa sastavljena od 12 članova relevantnih institucija koje su u Akcionom planu prepoznate kao nosioci pojedinih aktivnosti. Jedan od članova radne grupe bio je i predstavnik civilnog sektora, čime je obezbijeđen i glas građana. S obzirom da je Akcioni dokument kreiran u proces u kontinuirane saradnje između ovih institucija, dobije sugestije i komentari su inkorporirani. Od formiranja radne grupe održano je 6 sastanaka, organizovano je 8 fokus grupa, sa preko 60 učesnika, dvije dvodnevne radionice radne grupe u proširenom sastavu sa preko 60 učesnika, 15 sastanaka sa SIGM-om i drugim predstavnicima međunarodnih inicijativa, 2 sjednice Savjeta za reformu javne uprave.

Objavljen je poziv za dodatnim javnim konsultacijama 9. novembra 2021. godine u trajanju od 20 dana.

Nakon sprovedenih dodatnih konsultacija, na osnovu prispjelih predloga zainteresovane javnosti i mišljenja EK/DEU i SIGMA/OECD, dodatno je unaprijeđen tekst Nacrta strategije i Akcionog plana. Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi može se naći na sledećoj adresi: <http://eusluge.euprava.me/eParticipacija/Item/?Id=640>

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Sistem monitoringa i evaluacije biće usmjeren na prikupljanje podataka tokom primjene Strategije 2022-2026, sa ciljem da se konstatuje da li su planirane aktivnosti realizovane, kao što se predviđeno i da se utvrdi rizik koji nastaje zbog nerealizovanih aktivnosti ili zbog nedostatka očekivanih rezultata. Takođe, cilj je da se procijeni konkretan napredak koji je postignut realizacijom aktivnosti.

Potencijalne prepreke za implementaciju ovog dokumenta, ogleda se u eventualnim izazovima uzrokovanim:

- pandemija koronavirusa i neadekvatna promjena načina rada
- ambiciozno postavljeni rokovi
- nedovoljna povezanost između planiranih aktivnosti i postavljenih indikatora
- opterećenost administracije obimnim normativnim aktivnostima

Nadzor nad sprovođenjem ovog dokumenta vršiće Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, kao organ državne uprave nadležan za praćenje implementacije strateških dokumenata.

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija zaduženo je za implementaciju i praćenje realizacije Strategije. Unutar Ministarstva, Direkcija za strateško planiranje i praćenje implementacije strateških dokumenata, zadužena je za upravljanje, monitoring i izvještavanje o implementaciji strategije. Savjet za reformu javne uprave zadužen je za koordinaciju reforme kao koordinaciono tijelo na političkom nivou.

Kao mjera za postizanje ciljeva predviđeno je formiranje koordinacionih timova za svakih strateški cilj + koordinacioni tim za sprovođenje optimizacije koji će biti zaduženi za praćenje implementacije Akcionog plana. U okviru akcionog plana, biće sprovedeno ukupno 188 aktivnosti. Mjerenje ispunjavanja postavljenih ciljeva biće sprovedeno na osnovu 51 indikatora koji su definisani Strategijom reforme javne uprave 2022-2026.

Ministarstvo će jednom godišnje pripremati izvještaj o sprovođenju Strategije za Vladu. Vlada će kroz donošenje zaključaka, usmjeravati proces reforme javne uprave, na način što će prepoznati ključne probleme u realizaciji Strategije i definisati mjere za otklanjanje tih problema.

Godišnji izvještaji će sadržati elemente koji omogućavaju praćenje direktnih rezultata u primjeni dokumenta, ali i realnih promjena koje će proizvesti realizacija pojedinih aktivnosti. Takođe, napominjemo da će za potrebe izvještavanja Ministarstvo sakupljati potrebne podatke od odgovornih nosilaca, koji će biti odgovorni za njihov preciznost i ažurnost. Ministarstvo će kritički procijeniti i integrisati podatke u jedinstveni godišnji izvještaj o sprovođenju Strategije, koji će razmatrati Savjet za reformu javne uprave, a potom Vlada do kraja I kvartala tekuće godine, za predhodnu. Godišnji izvještaj će sadržati elemente koji omogućavaju praćenje direktnih rezultata u primjeni Strategije, ali i realnih promjena koje će proizvesti realizacija pojedinih aktivnosti. Pored navedenog, Ministarstvo će saradivati sa svim zainteresovanim stranama za praćenje napretka reforme što će doprinjeti realnoj slici stanja u državi.

Evaluacija Strategije reforme javne uprave 2022-2026 moguća je u samo u srednjem roku, jer do promjena neće dolaziti na kvartalnom nivou, nego jednom godišnje ili čak rjeđe. Evaluacija će biti otpočeta početkom 2024. godine i završna sredinom 2024. godine od strane nezavisnog eksperta, i biće uključeni nosioci aktivnosti prepoznati ovim dokumentom. Rezultati evaluacije biće jedan od osnova za izradu akcionog plana za implementaciju Strategije reforme javne uprave za period 2025-2026.

Datum i mjesto

14.12.2021. godine

